

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Ингэн эрдэнэ ОНӨААТҮГ -ын 2022 оны санхүүгийн тайланд хийсэн хураангуй тайлан

Аудитын код: БНА-2023/10/НА-СТА-ОНӨААТҮГ

<p>Цахим хуудас: www.audit.mn</p> <p>Баянхонгор 2023 оны 3 дугаар сарын 15</p>	<p>Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга, Тэргүүлэх аудитор: Б.Мөнхбат</p> <p>Утас: 99007576 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn</p> <p>Аудитын менежер: А.Цээням</p> <p>Утас: 99442140 Цахим хаяг: tseenyama@audit.gov.mn</p> <p>Ахлах аудитор: М.Алтантуяа</p> <p>Утас: 99061861 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn</p>
--	--

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

---

1. ХАРААТ БУС АУДИТОРЫН ДҮГНЭЛТ

БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584
Цахим шуудан: procurement.bayankhongor@audit.gov.mn

2023.03.15 № 2/109

танай _____ -ны № _____ -т

ИНГЭН ЭРДЭНЭ ОНӨААТҮГ-ЫН
ЗАХИРАЛ Д.ХИШИГБЯАР ТАНАА

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Ингэн эрдэнэ ОНӨААТҮГ-ЫН 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

Ингэн эрдэнэ ОНӨААТҮГ-ЫН 2022 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан.

Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын талаар чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Аудитын гол асуудал

Аудитыг гүйцэтгэхэд аудитын хамрах хүрээний хязгаарлалт хийх шаардлагагүй болон хангалттай, зохистой нотолгоог олж авах боломжгүй нөхцөл үүсээгүй тул бидний олж авсан нотолгоо нь аудитын дүгнэлтийн суурь болоход хүрэлцээтэй, зохистой гэж үзлээ.

Бусад асуудлын хэсэг

• 005020430

D:\alban bichig\A4-toot.docx

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ.

Ингэн Эрдэнэ ОНӨААТҮГ-ын ингэний сүүний үйлдвэрлэлийн зориулалттай ажлыг байрыг улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар барьж барилыг ажлын явц 95 хувийн хэрэгжилттэй байна.

Улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар 2022 онд 212,910.0 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмжийг Ингэн Эрдэнэ ОНӨААТҮГ хүлээн авч тайланд онд үндсэн хөрөнгийг орлогоор бүртгээгүй ба аймгийн ИТХ-ын хуралдааны 2023.02.13-ны өдрийн 13/11 тогтоолоор Ингэн Эрдэнэ ОНӨААТҮГ -д бүртгэх шийдвэр гарсан байна.

Шалгагдагч байгууллагын санхүүгийн тайлангаас бусад үйл ажиллагааны тайлан, мэдээ, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг мэдээлэлтэй танилцсан.

Удирдлага болон Засаглах эрх бүхий этгээдийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

Б.МӨНХБАТ

2. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1.1.1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгө	0.0	63,700.00
1.1.11	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	0.0	63,700.00
1.3	Нийт хөрөнгийн дүн	0.0	63,700.00
2.1.1.1	Дансны өглөг	0.0	896,000.00
2.1.1.2	Цалингийн өглөг	0.0	8,618,087.00
2.1.1.3	Татварын өр	0.0	754,120.88
2.1.1.4	НДШ - ийн өглөг	0.0	2,253,540.00
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	0.0	12,521,747.88
2.1.2.6	Урт хугацаат өр төлбөрийн дүн	0.0	
2.2	Өр төлбөрийн нийт дүн	0.0	12,521,747.88
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	0.0	-12,458,047.88
2.4	Өр төлбөр ба эздийн өмчийн дүн	0.0	63,700.00

2.2 Аудит хийсэн дэлгэрэнгүй орлогын тайлан

/төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
8	Бусад орлого	0.0	1,001,000.0
12	Бусад зардал	0.0	13,459,047.9
13	Гадаад валютын ханшийн зөрүүний олз (гарз)	0.0	
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	0.0	-12,458,047.9
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	0.0	-12,458,047.9
22	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	0.0	-12,458,047.9

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	Өмч	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-ны үлдэгдэл	0.0	0.0	0.0
2	Тайлант үеийн цэвэр ашиг (алдагдал)	0.0	-12,458,047.9	-12,458,047.9
3	2022 оны 12-р сарын 31-ны үлдэгдэл	0.0	-12,458,047.9	-12,458,047.9

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөгөөр/

№	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1.1	Мөнгөн орлогын дүн	0.0	1,001,000.0
1.1.6	Бусад мөнгөн орлого	0.0	1,001,000.0
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн	0.0	937,300.0
1.2.3	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	0.0	159,500.0
1.2.5	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	0.0	773,000.0
1.2.6	Хүүний төлбөрт төлсөн	0.0	4,800.0
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	0.0	63,700.0
4.1	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	0.0	63,700.0
6	МӨНГӨ, ТҮҮНТЭЙ АДИЛТГАХ ХӨРӨНГИЙН ЭЦСИЙН ҮЛДЭГДЭЛ	0.0	63,700.0

3. Аудитын илрүүлэлт

3.1 Санхүүгийн тайлангийн залруулга

Аудитаар нийт 12,521.7 мянган төгрөгийн 1 алдаа¹ илэрснийг санхүүгийн тайланд залруулж бүртгэв.

1. Компанийн албан хаагчдын цалинг олгоогүй ба 2022 оны 10 сард 1 ажилтан, 11-12 сард 5 ажилтны цалинг нийгмийн даатгалын шимтгэлийн мэдээ тайланд мэдээлж цалин, НДШ, ХХОАТ-ын өглөг үүссэнийг зардлаар хүлээн зөвшөөрч бүртгэж залруулсан.

Аудитаар нийт 3 зөр²чил илэрч зөрчил арилгах 3 зөвлөмж хүргүүлэв.

3.2 Зөвлөмж

1. Компанийн удирдлага зохион байгуулалттай холбоотой асуудал

1. Илрүүлэлт: Аймгийн ИТХ-аас Ингэн Эрдэнэ ОНӨААТҮГ-ын төлөөлөн удирдах зөвлөл, хяналтын зөвлөлийн батлаагүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Ингэн Эрдэнэ ОНӨААТҮГ-ын Төлөөлөн удирдах зөвлөл, хяналтын зөвлөлийг аймгийн ИТХ-д хүсэлт тавин шийдвэрлүүлэх.

2. Илрүүлэлт: Тайланд оны зорилтот түвшнийг батлаагүй байна

Өгсөн зөвлөмж: Тайлант оны зорилтот түвшин, үйл ажиллагааны орлого, зардлын хэмжээг төлөөлөн удирдах зөвлөлөөр батлуулан, үйл ажиллагааны тайлан болон санхүүгийн тайланг Төлөөлөн удирдах зөвлөлд тайлагнаж байх.

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

1. Нягтлан бодох бүртгэлтэй холбоотой асуудал

3. Илрүүлэлт. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг байхгүй, санхүүгийн программ хангамж үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлээгүй байна.

Өгсөн зөвлөмж: Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, компанийн үйл ажиллагааны онцлогтой уялдсан нягтлан бодох бодлогын баримт бичгийг боловсруулан мөрдөх. Нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, компанийн үйл ажиллагааны онцлогтой уялдсан санхүүгийн программ хангамж ашиглах

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

Дөрөв. АУДИТААР ИЛЭРСЭН БУРУУ ИЛЭРХИЙЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Залруулсан		Залруулаагүй		Тоо	Дүн
							Тоо	Дүн	Тоо	Дүн		
Компанийн албан хаагчдын цалинг олгоогүй ба 2022 оны 10 сард 1 ажилтан, 11-12 сард 5 ажилтны цалинг нийгмийн даатгалын шимтгэлийн мэдээ тайланд мэдээлж цалин, НДШ, ХХОАТ-ын өглөг үүссэнийг зардлаар бүртгээгүй	1	13,459.0					1	13,459.0				
Дүн	1	13,459.0					1	13,459.0				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр/

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
	Тоо	Дүн	Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
			Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Аймгийн ИТХ-аас Ингэн Эрдэнэ ОНӨААТҮГ-ын төлөөлөн удирдах зөвлөл, хяналтын зөвлөлийн батлаагүй	1	0					1	0				
Тайланд оны зорилтот түвшнийг батлаагүй	1	0					1	0				
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг байхгүй, санхүүгийн программ хангамж үйл ажиллагаандаа нэвтрүүлээгүй байна	1	0					1	0				
Нийт	3	0					3	0				

Тав. Төсвийн захирагчийн ангиллаар аудитад хамрагдсан байдал ба санал дүгнэлтийн талаарх мэдээллийн нэгтгэл

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
А	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	1				1			
2	Төсөл, хөтөлбөр								
3	ЗГТС								
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	1				1			

---oOo---